
101095000 (HORIZON)

Gender Empowerment through Politics In Classrooms

Project number: 101095000

Project name: Gender Empowerment through Politics In Classrooms

Project acronym: G-EPIC

Call: HORIZON-CL2-2022-DEMOCRACY-01

Topic: HORIZON-CL2-2022-DEMOCRACY-01-03

Type of action: HORIZON Research and Innovation Actions

Granting authority: European Research Executive Agency

Rozdíly mezi ženami a muži v politických ambicích a podílu na politické moci jsou poměrně velké. I v zemích, které usilují o genderovou rovnost, vykazuje tato oblast značné nedostatky. Jak vyplývá z indexu genderové rovnosti, který publikuje evropská agentura EIGE, ve všech zemích EU je podíl na politické moci pod úrovní rovnosti v ostatních oblastech – celkový index má průměrnou hodnotu 68 bodů, zatímco index v oblasti politické moci jen 57 bodů. V ČR je tento rozdíl ještě markantnější – v oblasti politické moci je celkový index 57 ku 30 bodům.

Budoucnost demokracie závisí mimo jiné na posílení všech sociálních skupin tak, aby se do politiky zapojily. Posilování zájmu o politické dění a rozvíjení kompetencí, které vstup do politického dění vyžaduje, začíná již ve školách.

V únoru 2023 začal tříletý výzkumný projekt „Gender Empowerment through Politics in Classrooms“ (G-EPIC), který mívá na otázku, jaké pedagogické postupy a jaké sociální klima ve výuce napomáhá tomu, aby se v co největší míře rozvíjela politická self-efficacy u všech studujících.

Výzkum realizuje interdisciplinární tým s expertizou v oblasti politologie, sociologie, psychologie, genderových studií a pedagogiky. Do výzkumu je zapojeno šest zemí, konkrétně Belgie, Česká republika, Dánsko, Německo, Spojené království a Španělsko. Výzkum je financován z rámcového programu Evropské komise Horizont 2022. Za Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy tvoří jádro výzkumného týmu doc. Irena Smetáčková a dr. Hana Sotáková z katedry psychologie a dr. Tereza Hyánková z katedry občanské výchovy.

Výzkumy ukazují, že věkové období 11 - 16 let je obdobím, kdy si mladí lidé začínají utvářet své politické postoje. V tomto období se také nejsilněji formuje osobní identita a s ní související sebedůvěra. Dojdou-li dospívající k přesvědčení, že pro určité aktivity či celou oblast nemají vhodné schopnosti nebo není „normální“, aby se o ní zajímali a věnovali se jí, začnou být v dané oblasti pasivní. Dlouhodobě to vede k nízké self-efficacy. Tento pojem zjednodušeně řečeno označuje pocit důvěry v sebe samého a ve své možnosti něco zvládnout a něčeho dosáhnout. Jedním z hlavních důvodů nezájmu o politiku v dospělosti je nízká politická self-efficacy, která způsobuje, že celé velké skupiny obyvatelstva rezignují na to, aby jejich hlas byl v politickém dění slyšet. Týká se to zvláště žen a některých marginalizovaných skupin s různými typy znevýhodnění.

Podle nedávných zjištění jsou často právě školy prostředím, kde dochází k posilování tohoto rozdílu. Proto výzkum G-EPIC bude zjišťovat současný stav pozorováním ve třídách a analýzou stávajících kvantitativních údajů tak, abychom pochopili, jak se vytvářejí nerovnosti v adolescentních postojích k politické angažovanosti. Následně budou na základě participace zapojených vyučujících a studujících formulovány a vyvířeny takové pedagogické postupy a intervence, které povedou k posílení angažovanosti všech dívek a chlapců v diskusích ve třídách o politických tématech. Tyto postupy experimentálně a intervenčně ověříme. Na závěr projektu budou školám prezentovány možné nástroje pro podporu rovného přístupu k politickému životu.

Pro podrobnější informace o výzkumu můžete navštívit mezinárodní webové stránky [G-EPIC](#).

Máte-li dotaz ke specifické podobě výzkumu v České republice nebo zájem o zapojení se do výzkumu, kontaktujte prosím realizační tým:

- doc. PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D. (irena.smetackova@pedf.cuni.cz)

- PhDr. Hana Sotáková, Ph.D. (hana.sotakova@pedf.cuni.cz)

- PhDr. Tereza Hyánková, Ph.D. (tereza.hyankova@pedf.cuni.cz)

